

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN, EN DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van het maximumaantal kandidaten dat tot de opleiding tot bepaalde bijzondere beroepstitels kan worden toegelaten voor het jaar 2026
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

De Vlaamse Regering beslist om de adviezen van de Vlaamse Planningscommissie betreffende de subquota van arts-specialisten en tandarts-specialisten voor het jaar 2026 te volgen en om conform artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 oktober 2020 over de planning van het medisch aanbod subquota voor het jaar 2026 te bepalen voor de arts-specialisten en de tandarts-specialisten.

Dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering legt die subquota vast.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit dossier heeft betrekking op het beleidsveld gezondheids-en woonzorg, meer bepaald het algemeen gezondheidsbeleid, Strategische doelstelling: Kwaliteit, Operationele doelstelling: We investeren in voldoende competent zorgpersoneel om ook in de toekomst kwaliteitsvolle zorg en dienstverlening te kunnen bieden.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van het maximumaantal kandidaten dat tot de opleiding tot bepaalde bijzondere beroepstitels kan worden toegelaten voor het jaar 2026 werd principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 17 februari 2023 (VR 2023 1702 DOC.0145/1bis-5).

Op 27 maart 2023 heeft de Raad van State, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, advies nr. 73.148/VR/3 uitgebracht. Daar moet het volgende over worden gezegd:

- In 5.1. staat dat het ontwerp alleen de toegang tot universitaire opleidingen regelt, maar dat moet genuanceerd worden. De decanen leveren aanvaardingsattesten af, maar tot op heden is het niet verplicht om een master na master in de specialistische geneeskunde te volgen om een erkenning als arts-specialist te verkrijgen.
- Volgens de Raad van State rijst in 5.1 de vraag of het ontwerp het voorwerp moet uitmaken van een ex antebeoordeling in de zin van artikel 4 van richtlijn (EU) 2018/958 van het Europees Parlement en de Raad van 28 juni 2018 betreffende een evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan een nieuwe reglementering van beroepen. Die richtlijn is, gelet op artikel 2, lid 1 ervan, immers uitdrukkelijk van toepassing op regelingen die betrekking hebben op “de wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten die de toegang tot of de uitoefening, dan wel één van de wijzen van uitoefening, van een gereguleerd beroep beperken, met inbegrip van het voeren van beroepstitels en de beroepsactiviteiten die een dergelijke titel toelaat, en die binnen het toepassingsgebied van Richtlijn 2005/36/EG vallen”. Er kan niet worden ingezien hoe het ontworpen besluit betrekking heeft op “en die binnen het toepassingsgebied van Richtlijn 2005/36/EG vallen”. In artikel 2, lid 1, van de voormelde Richtlijn staat immers: “Deze richtlijn is van toepassing op alle onderdanen van een lidstaat, met inbegrip van beoefenaren van de vrije beroepen, die in een andere lidstaat dan die waar zij hun beroepskwalificaties hebben verworven, een gereguleerd beroep willen uitoefenen, hetzij als zelfstandige, hetzij als werknemer. Deze richtlijn is eveneens van toepassing op alle onderdanen van een lidstaat die buiten hun lidstaat van oorsprong een beroepsstage hebben gevolgd.”.

De met het ontworpen besluit beoogde subquota hebben geen betrekking op zij “die in een andere lidstaat dan die waar zij hun beroepskwalificaties hebben verworven, een gereguleerd beroep willen uitoefenen”. In artikel 1, 1°, van het koninklijk besluit van 12 juni 2008 betreffende de planning van het medisch aanbod staat dat een universitair attest een nominatief attest uitgereikt door de persoon die belast is met het bestuur van een faculteit geneeskunde van een Belgische universiteit, of een persoon daartoe door deze aangewezen, aan een kandidaat voor een opleiding leidend tot een van de beroepstitels, voorbehouden aan de houders van een wettelijk diploma van doctor in de genees-, heel- en verloskunde of van de academische graad van arts, bedoeld in artikel 1 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de lijst van bijzondere beroepstitels voorbehouden aan de beoefenaars van de geneeskunde, met inbegrip van de tandheelkunde, die over een diploma van arts met een basisopleiding beschikt afgegeven door een Belgische universiteit; dat het bewijs levert dat in de loop van een bepaald jaar de betrokken kandidaat bij de Faculteit geneeskunde van die universiteit een volledige cursus kan beginnen leidend tot een van de voornoemde beroepstitels, en dat aantoon in hoever, indien dit het geval is, de betrokken kandidaat over een vrijstelling van contingentering beschikt.

Zowel het voormelde koninklijk besluit als het koninklijk besluit van 19 augustus 2011 betreffende de planning van het aanbod van de tandheelkunde zijn gebaseerd op artikel 92, §1, 1°, van de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, dat melding maakt van “het behalen van het in de artikelen 3, § 1, eerste lid, en 4, eerste lid, bedoelde diploma”. Dat is de basis voor de vorige en huidige quota, net als voor de oude federale subquota. Ook artikel 92, §3, dat als rechtsgrond voor de nieuwe Vlaamse subquota dient, maakt melding van diezelfde Belgische diploma’s en moet worden onderscheiden van artikel 92, §1, 1^obis, waarin de federale overheid rechtsgrond vindt voor contingentering ten aanzien van wie in het buitenland is opgeleid. De opmerking dat een evenredigheidsbeoordeling zou moeten worden gedaan, lijkt dan ook niet terecht.

Overeenkomstig richtlijn 2018/958 van 28 juni 2018 werd bij de vaststelling van de subquota wel rekening gehouden met het evenredigheidsbeginsel op basis van de elementen die in het advies zijn opgenomen. Het advies is bovendien gebaseerd op de statistische gegevens, de methodologie en de adviezen van de Planningscommissie Medisch aanbod, vermeld in artikel

3, §1, 1°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 oktober 2020 over de planning van het medisch aanbod. De adviezen van de federale Planningscommissie Medisch Aanbod voor de [artsen-](#) en [tandartsen](#)quota zijn online te raadplegen.

- Op de opmerking bij randnummer 6 van het advies kan niet worden ingegaan omdat de bevoegdheidsomschrijving, vermeld in de geformuleerde uitvoeringsbepaling is gebaseerd op de vermelding van het beleidsveld, zoals dat is opgenomen in het [besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie](#) en toegelicht wordt op <https://overheid.vlaanderen.be/wetgevingstechniek/bevoegdheidsomschrijvingen-leden-van-de-vlaamse-regering>.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Zoals werd toegelicht bij de totstandkoming van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 oktober 2020 (VR 2020 3010 DOC.1177/1) is de Vlaamse Gemeenschap ingevolge de zesde staatshervorming bevoegd geworden voor de contingentering van de gezondheidszorgberoepen, rekening houdend met het federale quotum. De Vlaamse Gemeenschap kan een eigen planning voeren inzake het medisch aanbod die beter afgestemd is op haar specifieke noden. Concreet wordt gepoogd tegemoet te komen aan het probleem van knelpuntspecialisaties door enerzijds de mogelijkheid om in te stappen in een opleiding die leidt naar een (te) vaak gekozen specialisatie te beperken, en anderzijds de keuze voor knelpuntspecialisaties aan te moedigen. Binnen de verschillende disciplines is er namelijk een onevenwicht ontstaan: voor bepaalde bijzondere beroepstitels is er een overaanbod, terwijl er voor andere een tekort is (knelpuntspecialisaties). De subquota hebben als doel om het overaanbod weg te werken, de wachttijden voor de patiënten te verlagen en zo de kwaliteit van zorg te verhogen.

Voor de arts-specialisten adviseert de Vlaamse Planningscommissie om maximumquota in te stellen voor zestien bijzondere beroepstitels en één groep van bijzondere beroepstitels:

Heelkunde	20
Gynaecologie-Verloskunde	19
Anesthesie-reanimatie	48
Neurochirurgie	5
Nucleaire geneeskunde	6
Klinische genetica	4
Röntgendiagnose	15
Radiotherapie-oncologie	4
Oftalmologie	22
Otorhinolaryngologie	12
Orthopedische heelkunde	17
Urologie	12
Fysische geneeskunde en revalidatie	11
Pediatrie	20
Kinder- en jeugdpsychiatrie	30
Dermato-venereologie,	79
Acute geneeskunde en urgentiegeneskunde,	
Plastische, reconstructieve en esthetische heelkunde,	
Stomatologie en neurologie	
Huisartsgeneeskunde	388

De Vlaamse Planningscommissie beveelt de decanen bijkomend aan om volgende onderverdeling na te streven binnen de groep dermato-venereologie; acute geneeskunde en urgentiegeneskunde; plastische, reconstructieve en esthetische heelkunde; stomatologie en neurologie:

Dermato-venereologie	10
Acute en urgentiegeneskunde	40
Plastische heelkunde	6
Stomatologie	6
Neurologie	17

De Vlaamse Planningscommissie adviseert daarnaast om geen subquota op te leggen voor disciplines binnen de inwendige geneeskunde. Tot deze groep behoren geriatrie, medische oncologie, reumatologie, cardiologie, pneumologie, gastro-enterologie en algemene inwendige geneeskunde. In afwijking van het koninklijk besluit van 12 juni 2008 betreffende de planning van het medisch aanbod attesteren de decanen dat alle artsen-in-opleiding (ASO's) binnen de groep inwendige disciplines beginnen met (algemene) inwendige geneeskunde en een stageplan in die zin. De ASO's beslissen pas in hun 2^e-3^e jaar van de truncus communis voor welke deeldiscipline in de groep inwendige disciplines ze willen kandideren. Het stageplan wordt dan gewijzigd naar de finale internistische discipline waarin ze hun erkenning willen behalen. Die praktijk moet wijzigen, wil men subquota per inwendige discipline kunnen opvolgen. Aangezien conform art. 5/1 van het koninklijk besluit van 12 juni 2008 betreffende de planning van het medisch aanbod, geriatrie, medische oncologie en reumatologie uitgesloten zijn van contingentering, is het volgens de Vlaamse Planningscommissie noch praktisch uitvoerbaar om voor de andere inwendige disciplines wel subquota op te leggen, noch mogelijk om een groepsquotum op te leggen.

De Vlaamse Planningscommissie beveelt de decanen wel aan om volgende maxima na te streven voor de inwendige disciplines, volwassenpsychiatrie, pathologische anatomie en klinische biologie:

Geriatric	25
Volwassenpsychiatrie	47
Pathologische anatomie	9
Medische oncologie	10
Reumatologie	11
Klinische Biologie	12
Cardiologie	15
Pneumologie	10
Gastro-enterologie	15
Inwendige geneeskunde (algemeen)	45

Voor de tandarts-specialisten adviseert de Vlaamse Planningscommissie een maximumquotum van 12 voor orthodontie en een maximumquotum van 5 voor parodontologie.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin hecht belang aan een besluit van de Vlaamse Regering dat de gegeven adviezen vertaalt in concrete subquota voor 2026.

Dit voorontwerp van besluit volgt het advies van de Vlaamse Planningscommissie, met uitzondering van de voorgestelde subquota voor huisartsgeneeskunde en kinder- en jeugdpsychiatrie. In haar advies stelt de Vlaamse Planningscommissie dat ze enkel maximumquota voor deze beroepstitels adviseert omdat haar beweegruiimte beperkt is door het federale quotum vastgelegd in het koninklijk besluit van 12 juni 2008 betreffende de planning van het medisch aanbod, maar het echter wel wenselijk vindt om meer artsen-in-opleiding toe te laten tot deze opleidingen. Daarnaast vermeldt de Vlaamse Planningscommissie dat er volgens de huidige raming van AHOVOKS in 2026 meer studenten hun basisopleiding zullen afmaken en willen starten met een vervolgoopleiding dan de 911 vastgelegd in artikel 3/1 van het koninklijk besluit van 12 juni 2008 betreffende de planning van het medisch aanbod. Als er conform deze raming een verhoging komt van het federale quotum, dan adviseert de Vlaamse Planningscommissie om de vrijgekomen plaatsen bijkomend toe te kennen aan huisartsgeneeskunde en kinder- en jeugdpsychiatrie als knelpuntspecialisaties. Gelet op deze

argumentatie worden de geadviseerde subquota voor huisartsgeneeskunde en kinder- en jeugdpsychiatrie niet opgenomen in het voorontwerp van besluit, om zo een maximale instroom in deze beroepstitels mogelijk te maken.

De Vlaamse Regering bepaalt met dit voorontwerp van besluit conform artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 oktober 2020 over de planning van het medisch aanbod subquota na advies van de Vlaamse Planningscommissie hieromtrent.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 bepaalt het maximumaantal kandidaten dat voor het jaar 2026 kan worden toegelaten tot bepaalde titels van niveau 2 voor artsen. Het gaat om veertien beroepstitels en één groep van beroepstitels, allen vermeld in artikel 1 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de lijst van bijzondere beroepstitels voorbehouden aan de beoefenaars van de geneeskunde, met inbegrip van de tandheelkunde.

Artikel 2 bepaalt het maximumaantal kandidaten dat voor het jaar 2026 kan worden toegelaten tot verschillende bijzondere beroepstitels voor tandartsen. Het gaat om de bijzondere beroepstitels van tandarts specialist in de orthodontie en tandarts specialist in de parodontologie, vermeld in artikel 3 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de lijst van bijzondere beroepstitels voorbehouden aan de beoefenaars van de geneeskunde, met inbegrip van de tandheelkunde.

Artikel 3 bevat de uitvoeringsbepaling.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft geen financiële impact.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 31 januari 2023.

B. ESR-TOETS

De ESR-toets is niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft geen weerslag op de lokale besturen, noch qua personeel, noch qua financiën.

4 VERDER TRAJECT

Conform artikel 11 van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 oktober 2020 over de planning van het medisch aanbod moet de integrale publicatie in het Belgisch Staatsblad voor de start van het academiejaar 2023-2024 gebeuren.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van het maximumaantal kandidaten dat tot de opleiding tot bepaalde bijzondere beroepstitels kan worden toegelaten voor het jaar 2026;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, en de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS